

3 Att representera

Du som är vald till företrädare har fått ett stort förtroende. I ett bredare perspektiv företräder du inte bara dem som direkt utsett dig utan också de många människor med funktionsnedsättning som inte är organiserade.

Hur vill jag vara som företrädare?

Fundera över hur en bra företrädare ska vara. Hur vill du själv vara? Vad vill du undvika? Se dig omkring och lär dig av andra – både av deras starka sidor och av misstag som begås.

Gå tillbaka till dem du företräder och till policydokument

Att vara företrädare för andra kan ge möjlighet att påverka, förändra och forma framtiden. Som förtroendevald representant har du en viktig uppgift och ett stort ansvar att förvalta. Men du är inte ensam. Ta hjälp av dem du företräder. Hör efter vad gruppen har för synpunkter i en viss fråga. Om du först förankrar idéerna i din organisation kan du känna dig säkrare på dig själv när du sedan ska företräda den. Gå tillbaka till policydokument för din organisation eller ditt nätverk och ha dem som utgångspunkt för att ta ut kompassriktningen i arbetet framåt.

Lär dig mer om mötesteknik

Studieförbunden har studiecirkelar om föreningskunskap och mötesteknik. Låna en bok på biblioteket i ämnet. I Ordlistan på sidan 58 i Del 1 finns en del begrepp förklarade. Fråga erfarna kamrater om du känner dig osäker. Goda förberedelser gör att man känner sig säkrare. Men man behöver inte veta och kunna allt från starten.

Aktiviteterna nedan kan vara till stöd när du ska forma din roll som företrädare.

Aktiviteter

Vad kännetecknar en bra representant?

I denna övning listar ni egenskaper som kännetecknar en bra representant respektive en dålig representant och väljer gemensamt ut de viktigaste. Låt gruppen brainstorma fram kännetecknen på en bra respektive dålig representant. Alla förslag skrivs ner på blädderblock eller whiteboard under rubrikerna *Bra representant* respektive *Dålig representant*. Vitsen med brainstorm är att inte fundera för mycket i det tidigare skedet utan snabbt komma med förslag. Inga idéer är dåliga.

Nu har ni två kolumner. Gå först igenom alla kännetecknen. Nu ska gruppen ta ställning till vilka som är de *viktigaste* egenskaperna. Detta görs genom en form av omröstning. Detta är ett snabbt sätt att prioritera ett antal förslag. Alla får samma antal röster, i form av post-it-lappar eller streck med en tuschpenna att fördela mellan de olika påståendena i de två kolumnerna. De kan välja att ge alla sina röster till ett påstående eller att dela upp dem mellan flera.

Alla deltagare får 5-8 röster att fördela på *kännetecknen för en bra representant*. De får lika många att fördela på *kännetecknen för en dålig representant*. Deltagarna tittar igenom påståendena och går sedan fram till tavlan eller blädderblocken och ger sina röster. Diskutera sedan resultatet och räkna ihop vilka kännetecknen som deltagarna tyckte var viktigast.

Genom att alla ska placera sina röster behöver alla ta ställning till förslagen. Syftet med denna övning är också att visa på hur en prioritering mellan många förslag kan gå till genom att först använda metoden brainstorming och sedan rösta med hjälp av post-it-lappar eller penna.

Alternativt upplägg

Ibland kan det finnas behov av att föra in några extra påståenden om bra respektive dåliga representanter i övningen ovan. Ledaren kan då själv lägga till påståenden, provocera eller visa att det inte alltid är lätt att avgöra om ett kännetecken är positivt eller negativt. De exempel på kännetecken som ges nedan kan ledaren läsa upp efter gruppens brainstorming och gruppen bestämmer sedan var de ska placeras in. Resten av övningen fortsätter enligt beskrivningen på föregående sida.

Exempel på bra och dåliga kännetecken för en representant:

- Att ha bearbetat sin erfarenhet av ohälsa, funktionsnedsättning eller anhörigskap så man har distans.
- Att alltid sätta personer med samma diagnos eller problem först.
- Att känna tillit och lita på att andra också kan.
- Att utgå från att vårdpersonal inte vill brukarnas och de anhörigas bästa.
- Någon som lyssnar mer än pratar.
- Att alltid vara kritisk mot förslag som myndigheterna för fram.
- Att själv försöka engagera fler representanter.
- Att vara visionär och föreslå konkreta och nytänkande lösningar.

Vilka synpunkter och förslag ska jag framföra?

Dela upp er i mindre grupper. Kom med förslag på en situation där ett samverkansmöte ska förberedas. Det kan vara ett möte i brukarrådet där en viktig fråga ska behandlas. Hitta på en sådan fråga. Diskutera:

- Har jag möjlighet att förankra frågan i den grupp/den organisation jag representerar?
- Finns det en tidigare fastlagd policy i den frågan?
- Finns det något dokument jag kan gå tillbaka till och stödja mig på?
- Finns det några speciella personer att samråda med?
- Hur får jag fler intresserade av frågan?

Övning utifrån skriften Hitta rätt

Bläddra bland de exempel som finns på alla *högersidor* i skriften **Hitta rätt!** eller läs beskrivningarna i boken **Kunskap att hämta**. Välj ut de exempel som ni tycker verkar mest spännande och ett där ni själva kan tänka er att medverka.